

cijom, cesijom i preuzimanjem duga ako ima evidentirane nenamirene obveze na računu u ovlaštenoj organizaciji (arg. iz čl. 10. Uredbe kojim je dopunjen čl. 21. Zakona o platnom prometu u zemlji, Nar. nov., br. 27/93.).

U nastavku se daje primjer kad sudionik platnog prometa (poduzeće) koristi trasiranu mjenicu s kojom će, unatoč blokadi žiro-računa, preuzimanjem duga omogućiti drugom poduzeću isplate plaće ili druge novčane obveze.

2. PRIMJER ISPLATE PLAĆA ZAPOSLENIKA TRASANTA

Ovdje prikazujemo izdavanje trasirane mjenice koju trasat akceptira radi postojanja trajnog interesa radi pribavljanja deficitiranih sirovina od trasanta koji je insolventan, a ima opravdani interes da osigura isplatu plaća zaposlenicima radi redovitog odvijanja radnog procesa.

U ovoj transakciji zaposlenici se javljaju (kolektivno) u ulozu remitenta, što Zakon o mjenici ne isključuje, jer je moguće da remitent bude označen kumulativno uz izričitu identifikaciju ili pomoću odgovarajuće isprave. Isprava u kojoj su zaposlenici imenovani je isplatna lista plaća za određeno obračunsko razdoblje koja je trasatu predočena u trenutku akceptiranja mjenice, tako da nema sumnje oko imena remitenta. U slogu mjenice "po naredbi" upisuju se imena prvog i posljednjeg remitenta uz oznaku da su ostali imenovani između njih prema isplatnoj listi plaća.

Odospjeću mjenice trasatu se preuzima mjenica radi isplate zaposlenika trasanta uključivo i pripadajuće poreze, doprinose i obustave, tako da trasat (koji je solventan) na teret svog žiro-računa izmiruje novčanu svotu iz mjenice i to zaposlenicima iz isplatne liste u gotovom novcu odnosno na tekuće račune kod banke, te virtmanskim doznakama na odgovarajuće račune poreza i doprinosa i obustava iz plaća.

U praktičnom smislu, pritom je nezaobilazna suradnja trasantove obračunske službe tako da se transakcija isplate plaća može obaviti besprijekorno i u skladu s pravilima sigurnosti.

Općenito valja imati na umu da odredbe Zakona o mjenici propisuju da se naplata mjenice može obaviti dostavljanjem naloga za isplatu ovlaštenoj organizaciji za platni promet, no prvenstveno se mjenica o dospjeću prezentira trasatu koji je isplaćuje u skladu s preuzetim obvezama prema imatelju – u ovom slučaju imateljima – trasirane mjenice.

Prema tome podnošenje mjenice na isplatu nekom obračunskom zavodu kod kojeg se vode računi trasata nije obveza nego pravo imatelja koje on može ali ne mora iskoristiti, te od njegove volje ovisi hoće li mjenicu podnijeti zavodu ili izravno trasatu (arg. iz čl. 37. Zakona o mjenici).

U mjeničnom slogu označena je valuta "u radu" jer se podmiruju plaće djelatnika.

Pokriće trasanta prema trasatu označeno je s oznakom da se stavi u račun "nama" tj. trasantu, a u konkretnom je slučaju dogovoreno uredno odvijanje daljnjih isporuka deficitarnih sirovina koje trasant dugoročno osigurava trasatu.

Popunjena trasirana mjenica ima sljedeće podatke:

REPUBLIKA HRVATSKA		Z/	Zagreb, 26. ožujka	19 99.	65.695,40 kn
PRIBAVLJAVIO: "Dora" d.o.o. Zagreb, Žitnjak b.b. (Pečat i potpis)	Dana 02. travnja 1999.		platiće za om.		jednu mjenicu
	Ivana Ivića do Željka Željkića poimenično prema				
	po naredbi - platnoj listi plaća				svotu od
					šezdesetpeti i osamdeset i četpet kn i 40 lipa
vrijednost primljenu		u radu	i stavilo je u račun: nama		bez izvješće
trasatu: "DORA" d.o.o. Zagreb, Žitnjak b.b.				Trasant:	
Plaćanje: u Zagrebu				"Bednja" d.o.o. Zagreb, Trg sportova b.b.	
				(Pečat i potpis)	

Moguće je izdavanje odvojenih trasiranih mjenica za doprinose na plaće, pri čemu se kao remitente označava Zavod za zdravstveno osiguranje, Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje, te ostale korisnike doprinosa na plaće prema odgovarajućim svotama obračunanih obveza. U tom slučaju ukupnost potrebnih sredstava istovjetna je prikazu podataka o plaćama, no ta se svota u ovom slučaju iskazuje u većem broju trasiranih mjenica koje trasat odvojeno akceptira i koje se tada odvojeno bilježe u računovodstvu sudionika poslovanja.

Računovodstvena isprava o mjenici u ovom je slučaju preslika trasirane mjenice koja se knjiži nakon što je trasant pribavio akcept trasata u skladu s poslovnim utanačenjem.

Mjenica se unosi i u matičnu evidenciju izdanih mjenica.

Dopunski podatci kod trasanta sadržani su u isplatnoj listi plaća i zbrojnoj specifikaciji plaća, te obračunanih doprinosa i poreza što slijede:

U nakladi RRiF-a

U PRODAJI

U nakladi časopisa "Računovodstvo, revizija i financije" priručnik koji je potreban svakom pravniku, ekonomistu, menadžeru, računovodi, financijeru i drugim poslovnim osobama:

ZAKON O TRGOVAČKIM DRUŠTVIMA s komentarom II. izmijenjena i dopunjena naklada

	kn
a) Ukupna svota plaća	54.313,00
– doprinosi iz plaća 20,6%	– 11.188,50
– UKUPNO ZA OPOREZIVANJE	43.124,50
– Porezi iz plaća	– 11.212,00
– Prirezi na poreze	– 1.458,00
– OBVEZE ZA ČISTE PLAĆE	30.454,50
b) Doprinosi na plaće 10,6%	11.188,50
c) Doprinosi Gospodarskoj komori	193,90
d) UKUPNO POTREBNA SREDSTVA	65.695,40

e) Obveze za plaće i iz plaća pret-
hodno su knjižene u računovod-
stvu, i iskazana su odgovarajuća
stanja na pojedinim računima.
Kod trasata knjiži se akcept i pla-
ćanje mjenice o dospjeću.

Knjiženje:

Tek. br.	Opis	Račun	Svota	
			dug.	potr.
	Kod trasanta "Bednja", KONTAKTOR Zagreb			
1.	Obveze za neto plaće iz redovnog rada	2300	30.454,50	
	Obveze za doprinose iz plaća i na plaće	242	22.377,00	
	Obveze za porez na dohodak iz plaća	2410	11.212,00	
	Obveze za prirez iz plaća	2411	1.458,00	
	Obveze za članarinu komori Primljeni predujmovi "Dora", Zagreb	246	193,90	
	Za trasiranu akceptiranu mjenicu	224		65.695,40
2.	Žiro-račun u ZAP-u Za obračun izdane mjenice	1000	65.695,40	65.695,40

Napomena: Za predujam se ne izdaje račun R-1
jer se isporuka dobara odvija u istom obračunskom

razdoblju. Knjiženje ostalih poslovnih promjena
oko isporuke ne prikazuje se jer nije bitno za ovu
materiju. (Nakon isporuke ukida se obveza za prim-
ljene predujmove). Obračun bezgotovinskog pla-
ćanja pri ZAP-u moguć je unatoč tome što je žiro-
račun blokiran.

Tek. br.	Opis	Račun	Svota	
			dug.	potr.
	Kod trasata "Dora", Zagreb			
1.	Predujmovi dobavljačima materijala "Bednja", Zagreb	370	65.695,40	
	Obveze za izdane mjenične akcepte	2111		65.695,40
	Za akcept mjenice temeljem utanačenja			
2.	Obveze za izdane mjenične akcepte	2111	65.695,40	
	Žiro-račun u ZAP-u	1000		65.695,40
	Za isplatu akceptirane mjenice o dospjeću, temeljem specifi- kacije izvršenih naloga za plaćanje			

Napomena: Trasat zadržava isplaćenu mjenicu
uz poslovnu bilješku da je uredno isplaćena s prilo-
zima preslika izvršenih naloga za plaćanje.

Knjiženje ostalih poslovnih promjena oko naba-
ve ne prikazuje se, jer nije bitno za ovu materiju.
(Nakon prijama sirovina ukida se stavka plaćenih
predujmova).

Remitenti su u ovom slučaju zaposlenici trasan-
ta koji ne vode poslovne knjige, te je stoga isključe-
no prikazivanje knjiženja kod remitenta. Nakon što
su zaposlenici primili plaće njihovo je svojstvo re-
mitenta prestalo, a potrebni podatci radi eventual-
nih informacija čuvaju se u računovodstvu trasan-
ta i trasata time da se isplatne liste plaća trajno ču-
vaju u skladu s odredbama Zakona o računovodstvu
(Nar. nov., br. 90/92.).

NOVO U NAKLADI RRiF-a
STRUČNI PRIRUČNIK izdanje ožujak 1999.

POSLOVANJE S MJENICOM

- TRASIRANA MJENICA i podvrste s primjerima
- VLASTITA MJENICA

Detaljan opis postupaka s mjenicom u primjerima i slikama:

- izdavanje mjenice
- akceptiranje
- dospjelost
- regres zbog neisplate
- zastara
- indosiranje
- aval
- naplata
- protest
- amortizacija
- obračun kamata

- MJENIČNE TRANSAKCIJE U POSLOVNOJ PRAKSI
- RAČUNOVODSTVENO PRAĆENJE MJENIČNIH TRANSAKCIJA
- BILANCIRANJE MJENICA
- MJENIČNA DOKUMENTACIJA I OPERATIVNE EVIDENCIJE

Opseg knjige: 284 str. • CIJENA KNJIGE s PDV-om 250,10 kn

Narudžbenica na kraju časopisa

Stan

Kc

izv.
zuj
po.
Za
pit
mc
no.
da

1.
Ko
koi o
tate p
nom
Po
nim r
jih je
stvu
se na
• N
• N
• N
• N
• N
Ov
duze
Po
1.

2.
Ial
čaju
se od
Ak
tada
sudic

Zvonimir TRAMPUS

Uporaba trasirane mjenice za isplatu plaća u slučaju kad je blokiran žiro-račun (Dopuna članka)

U časopisu RRiF br. 5/99. objavljen je članak pod naslovom "Uporaba trasirane mjenice za isplatu plaća u slučaju kad je blokiran žiro-račun".

Uredničkim ispravkama u tom su članku učinjene neke redakcijske pogreške koje ovim povodom ispravljamo.

Već u uvodnom dijelu navedenog članka utvrđuje se da je izmjenom Zakona o platnom prometu u zemlji (Uredba u Nar. nov., br. 23/99.) dopunjen čl. 21. tog zakona, kojim je propisano da sudionik platnog prometa ne može namiriti obveze asignacijom, cesijom i preuzimanjem duga ako ima evidentirane nenamirene obveze na računu u ovlaštenoj organizaciji (arg. iz čl. 10. Uredbe).

S tim u svezi u uvodu primjera za izdavanje trasirane mjenice blokiranog sudionika platnog prometa pogrešno se tvrdi da sudionik preuzimanjem duga omogućuje isplatu plaće i druge novčane obveze (prvi stupac na str. 19. časopisa RRiF br. 5/99.).

Nije riječ o preuzimanju duga već o mjeničnoj transakciji u kojoj dužnik koristi trasiranu mjenicu za izmirenje duga vjerovniku. Trasant izdaje mjenicu svojim vjerovnicima zaposlenicima na bruto svotu duga – plaću.

Pravilno je značenje primjera i daljnjeg teksta članka takvo, da blokirani sudionik platnog prometa – trasant vuče trasiranu mjenicu na solventnog trasata i tako omogućuje isplatu plaće ili podmirenje druge novčane obveze, unatoč blokadi žiro-računa.

U skladu s izmjenom Zakona o platnom prometu u zemlji Vlada Republike Hrvatske

uvodi izričitu zabranu cesije, asignacije i preuzimanja duga za blokiranu pravnu osobu. Zakonsko izvoristište ovih pravnih radnji je u odredbama Zakona o obveznim odnosima (Nar. nov., br. 53/91. do 7/96.) u kojem su imenovani ugovori o cesiji, asignaciji i preuzimanju duga (arg. iz čl. 436., 1020. i 446. tog zakona). To praktično znači da se zabrana iz Uredbe Vlade Republike Hrvatske odnosi na sklapanje tih izričito imenovanih pravnih poslova a nikako ne na izdavanje trasirane mjenice kao vrijednosnog papira neovisno o solventnosti trasanta, jer postoji interes trasata da akceptira takvu mjenicu koji je uskladen s interesima trasanta i remitenta iz te mjenice.

Obveza iz trasirane mjenice zasnovana je na apstraktnom vrijednosnom papiru utemeljenom na Zakonu o mjenici i potpuno je samostalna u odnosu na druge modalitete obveza i prestanka obveza iz ZOO-a i Zakona o platnom prometu u zemlji.

Stoga je u tom kontekstu neutemeljena tvrdnja da se u konkretnom slučaju akceptiranja mjenice radi o preuzimanju duga radi isplate plaća ili podmirenja druge novčane obveze sudionika platnog prometa.

Pravkom ujedno upućujemo sudionike poslovanja da trasat (akceptant) u svrsi doznake na nalogu za plaćanje, osim navođenja osnovne plaćanja (primjerice plaće zaposlenika, poreza i doprinosa iz plaća i na plaće za određeno razdoblje, odnosno faktura i sl.), obvezno navodi (označava) da podmiruje obvezu iz dospjele akceptirane mjenice.

Tražite (bolji) posao?

Informatička pismenost postala je apsolutni uvjet za gotovo svaki posao. Zato uhvatite priključak dok nije prekasno!

Preпустите svoje informatičko obrazovanje onima koji to znaju.

ZIC je najstariji Microsoftov ovlaštení obrazovni centar u Hrvatskoj. Na raspolaganju ima pet klimatiziranih učionica opremljenih najsuvremenijim računalima i pratećom opremom kao i tridesetak vrhunskih predavača.

ZIC ima najreferentniju listu korisnika u Hrvatskoj: od ministarstva i vladinih ureda, preko ZAP-a, MIORH-a, HT-a, i HRTV-a do Zagrebačke banke, PBZ, Raiffeisenbank, Plive, ZV-a, Coca-Cole, DHL-a, Ericssona, Siemens-a i brojnih velikih, srednjih i malih poduzeća i ustanova. Dosad je u ZIC-u obrazovano preko 15.000 polaznika.

MI VAM MOŽEMO POMOĆI!

Microsoft Certified
**Technical
Education
Center**

ZAGREBAČKI
INFORMATIČKI
CENTAR

Zagreb, Av. Dubrovnik 15, Paviljon 11
Tel: 01 6527 407, 6524 029,
Fax: 01 6523 283,
e-mail: zic1@zic.tel.hr

www.zic.hr

VRHUNSKO OBRAZOVANJE • STRUČNA PODRŠKA • RAZVOJ SOFTVERA